

Temamøde med elhandel og CO₂-kvoter på dagsordenen

Erfa-gruppen for decentral kraftvarme afholdt et velbesøgt temamøde med tidens aktuelle emner som gennemgående temaer.

TEMAMØDE

Af journalist Lone Völcker,
Dansk Fjernvarme

Hvis der to ting, der optager de decentrale kraftvarmeværker i øjeblikket, er det salg af el på markedsvilkår og CO₂-kvoter. To nye udfordringer for værkerne og naturlige emner at tage op på erfa-gruppens temamøde, der blev afholdt i Kolding 18. maj.

Formiddagens program koncentrerede sig om adgangen til at sælge el på det åbne marked og Kurt Risager, Dansk Fjernvarme, indledte med at tale om "treledstarif eller det åbne marked med mere".

- Da jeg skulle lave oversigten til i dag, viste det sig, at "med mere" fylder temmelig meget, sagde Kurt Risager og præsenterede en lang række stikord. Blandt dem var følsomhedsberegninger.

Han demonstrerede med et eksempel, hvordan en lille ændring kan resultere i, at et overskud på 10.000 kr. bliver til et underskud på 500.000 kr.

- Eksemplet viser, at man skal tænke sig godt om, før man forlader treleds-tariffen. Det kan være det rigtige at gøre, men for nogle er det en fordel, at blive på den gamle ordning, sagde Kurt Risager.

Tvangskørsel kompenseres

Han gjorde opmærksom på, at værker, der agerer på det åbne marked, skal være klar over, at det kun er den systemansvarlige, der kan kompensere ved tvangskørsel eller tvangsstop.

- Netselskabet kan ikke kompensere, og derfor skal værkerne være

Jesper Lorentzen fra Energistyrelsen fortalte blandt andet om myndighedernes krav om en uafhængig kontrol af værkernes oplysninger om eksempelvis brændselsforbrug. Det medførte stor spørgelyst fra salen. Foto: Flemming Rasmussen.

opmærksomme på, hvem det er, der kontakter dem. Det bør være den systemansvarlige.

Kurt Risager kom også ind på reglerne om beregning af udetid – antallet af dage, hvor der ikke kan produceres.

- Et naturgasfyret værk må maksimalt have en udetid på 4 uger i løbet af et år, som ikke nødvendigvis er et kalenderår. For affaldsfyrede værker er maksimum 6 uger. Udetid måles i kalenderdøgn, hvilket betyder, at værket skal have været ude af drift fra 00:00 til 24:00. Det vil sige, at et anlæg, der har været ude af drift fra 11:00 den ene dag til 14:00 næste dag regnes for at have været driftsklart begge dage, forklarede Kurt Risager.

Generelt kunne han konstatere, at mekanismerne på det frie elmarked tilsyneladende fungerer fint. Dog mener han, der er en overset problemstilling i, at der typisk går en måned, før den produktionsbalanceansvarlige betaler værkerne.

- Der er en risiko for, at PBA'en går konkurs dagen før udbetalingen, og det kan blive en alvorlig bet for værkerne, sagde Kurt Risager.

Et mindre værks erfaringer

Dagens andet indlæg stod Peter Lind fra Bogense for. Han fortalte om et mindre værks første erfaringer på det frie elmarked.

- Vi blev kontaktet for deltagelse i PUDDEL-projektet og valgte at gå

med. Blandt andet fordi vi kunne øve os i en måned, uden at det kostede noget.

- Vores udgangspunkt var, at det skulle være så simpelt som muligt, og jeg synes, vi har fået et enkelt system, sagde Peter Lind og forklarede proceduren:

- Klokkerne 9.30 modtager vi en prognose fra PBA'en på mail. Vi regner os frem til marginalprisen og træffer en beslutning om, hvordan vi vil producere den følgende dag. Tre kvarter efter, at vi har modtaget prognosen, der også giver et bud på, hvordan der skal produceres, skal vi have en produktionsplan klar. Til sidst taster vi hos PBA'en ind, hvornår vi vil starte og stoppe de enkelte motorer. Så enkelt er det, sagde Peter Lind.

Indtil videre har Bogense fået mere ud af at sælge el på det frie marked, end ved at blive på tredjestariffen og Peter Lind er godt tilfreds med, at Bogense valgte at forlade tredjestariffen.

- Der er selvfølgelig lidt udfordring i det. Indimellem passer prognosen ikke, og man får en anden produktionsprofil, fordi der ikke er så stor forskel på prisen over døgnet, som der var på tredjestariffen, sagde Peter Lind.

Et stort værks erfaringer

Palle Hartman fra Grindsted El- og Varmeværk fortalte i sit indlæg om et større værks erfaringer og om optakten til at gå på det frie elmarked.

- Skiftet faldt sammen med, at vores gaskontrakt udløb, og det betød, at vi fik den nye kontrakt tilpasset "det ukendte". Desuden investerede vi 350.000 kr. i at få ombygget motorerne på kraftvarmeverket på Tårnvej, så automatisk opstart blev mulig.

Også Grindsted El- og Varmeværk fik de første erfaringer ved at deltage i PUDDEL-projektet. Efterfølgende anvendte værket Energimarked DK's beregningsmodel for det frie elmarked, der viste et potentielt overskud på 400.000 kr. Herefter var opgaven at finde en samarbejdspartner.

- Vi fik priser fra to udbydere og valgte den billigste. De to var lige gode, og jeg tror ikke, det betyder så meget, hvem man vælger. De ved

alle, hvad det går ud på, sagde Palle Hartman.

Foreløbig kører Grindsted El- og Varmeværk ikke med døgnbemanding, hvilket betyder, at der kun meldes ind i arbejdstiden.

- Vi har dog erfaret, at der skal være én, der kan sørge for, at produktionen meldes fra, hvis vi ikke kan køre i en weekend. Det fandt vi ud af, da det ene værk stod af en fredag, og vi fik lov til at betale for hele weekenden.

Selvom der har været en enkelt dyrt købt erfaring, er Palle Hartman ikke i tvivl om, at han kan svare positivt på standardspørgsmålet "kan det betale sig?"

- Det ser slet ikke så ringe ud for os, sagt på jysk.

Blandt overvejelserne om fremtiden på det frie elmarked er blandt andet en tilpasning af den eksisterende servicekontrakt på motorerne.

Vi er blevet klar over, at vi skal have en ny servicekontrakt, så det ikke tager tre uger, næste gang, vi skal have service på motoren. Tidligere har aftalen fungeret, men som aktør på det frie marked giver det os for mange udedage, så det er en af de ting, vi skal arbejde med, sagde Palle Hartman.

CO₂-kvoter på programmet

CO₂-kvoter var temaet for eftermiddagens program, og de tre indlægsholdere kom grundigt omkring emnet.

Jesper Lorentzen, Energistyrelsen, talte om myndighedernes regler og retningslinier. Jørgen Holm fra Sæby holdt et indlæg om, hvordan man holder styr på sine kvoter, og endelig gav Lone Hansen fra Dansk Fjernvarme en anvisning på, hvordan handel med CO₂-kvoter håndteres i forhold til regnskab og skattevæsen.

Uafhængig verifikation

Energistyrelsens Jesper Lorentzen redegjorde kort for baggrunden for kvoteordningen. At vi med Kyoto målsætningen har forpligtet os til at nedbringe CO₂-udslippet ganske betragteligt. Reduktionen skal ske indenfor el- og varmeproduktionen samt store

industrivirksomheder. En gruppe, der tilsammen står for halvdelen af CO₂-emissionerne herhjemme.

- 238 varmemærker og kraftvarmeverker har fået tildelt kvoter. Sammen med kvotetildelingen har værkerne fået en tilladelse, som er en forudsætning for, at værkerne må producere. Endelig har de fået en overvågningsplan, sagde Jesper Lorentzen og nævnte i den forbindelse myndighedernes krav om, at der foretages en uafhængig verifikation af værkets oplysninger om blandt andet brændselsforbrug. Den oplysning vakte spørgelysten blandt tilhørerne, som undrede sig over, at der skal flere ind og kontrollere, når gasselskabet i dag er garant for, at måleraflæsningen er korrekt.

Jesper Lorentzen henviste til bekendtgørelsen om verifikation, der var ude i høring i april. I den forbindelse argumenterede Dansk Fjernvarme i sit høringssvar netop for, at det er overflødigt med endnu en kontrolinstans.

- Det eneste, jeg kan sige, er, at der vil blive set på sagen. Jeg hører, hvad I siger, og kan følge argumentationen et stykke ad vejen, men det er en del af aftalen, at denne uafhængige verifikation skal finde sted.

Jesper Lorentzen opfordrede afslutningsvis tilhørerne til at ringe til ham eller sende en mail på jl@ens.dk, hvis der er spørgsmål.

Styr på kvotebeholdningen

Værkerne har som bekendt mulighed for at sælge overskydende CO₂-kvoter, og Sæby Varmeværk er et af de fjernvarmeverker, der allerede har fået de første erfaringer med at sælge. Driftsleder Jørgen Holm fortalte i sit indlæg om, hvordan man holder styr på sin kvotebeholdning.

- Er der et overskud af kvoter, kan man sælge. Derfor gælder det om at bestemme, hvor mange kvoter værket har brug for. Kvotebehovet afhænger alene af CO₂-udledningen, der fastsættes i forhold til brændsels-

(Fortsættes side 16)

(Fortsat fra side 15)

mængder og typer. Energistyrelsen fastsætter de faktorer, der skal bruges til at beregne udledningen i forhold til det anvendte brændsel, og faktorerne skal blot sættes ind i et simpelt regneark, sagde Jørgen Holm og henviste til, at de nødvendige faktorer kan findes på Energistyrelsens hjemmeside www.ens.dk.

- Handel med CO₂-kvoter kan ske på tre måder: Direkte via Nord Pool, men det kræver, at det er temmelig store portioner, så det er ikke aktuelt. Den anden mulighed er en aftale direkte mellem køber og sælger, og endelig er det muligt at handle via et mellemled som formidler kontakten mellem køber og sælger, forklarede Jørgen Holm.

Køb og salg af kvoter sættes ind i et skema, der gør det muligt måned for måned at følge udledningen af CO₂, køb og salg samt den aktuelle kvotebeholdning.

Regnskab og skat

Dansk Fjernvarmes Lone Hansen stod for dagens sidste indlæg, der handlede om, hvordan handel med

CO₂-kvoter skal behandles i forhold til regnskab og skat.

- Når det øvrige arbejde er gjort, skal man huske at få CO₂-kvoterne ført ind i regnskabet og opgivet til skattevæsnet. Der er tre ting, man i den forbindelse skal forholde sig til, nemlig årsrapporten, skatteregnskabet og varmeforsyningsloven.

I årsrapporten anbefalede Lone Hansen, at man følger den danske årsregnskabslov.

- Hvis man følger den danske årsregnskabslov er det meget enkelt, og det er fuldt ud tilstrækkeligt. Nogle revisorer vil anbefale de internationale regler, det må værkets bestyrelse drøfte med revisor, når regnskabspraksis fastlægges.

- I forhold til skatteregnskabet gælder, at værdien af de tildelte kvoter er skattefri. Fortjenesten ved salg af kvoter er skattepligtig og et eventuelt tab er fradragsberettiget. Derimod er det endnu uafklaret, om der er fradragsret på afgift i forbindelse med manglende kvoter.

- Kravet i Varmeforsyningsloven er, at værdien af overskydende kvoter modregnes i varmeprisen. Udgifter til betaling af strafafgift på grund af manglende kvoter kan derimod

ikke indregnes i prisen jævnfør Varmeforsyningsloven §20, stk 10, sagde Lone Hansen.

Afslutningsvis gjorde hun opmærksom på, at driftslederen har pligt til at opbevare data for CO₂-emissioner i 10 år. Dobbelt så længe som det normale krav om opbevaring af dokumentation.

Materialerne fra temamødet kan ses på www.danskfjernvarme.dk.

lv@danskfjernvarme.dk.